

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. (2522). *ความยินยอมของผู้เสียหายในคดีอาญา*. กรุงเทพฯ.
- ก่อนวันผลัดใบ *หนังสือแสดงเจตนาการจากไปในวาระสุดท้าย*. กรุงเทพฯ: เอมีเอ็นเตอร์ไพรส์.
- กุลพล พลวัน. (2538). *พัฒนาการสิทธิมนุษยชน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์. (ม.ป.ป.). *กฎหมายอาญาภาคความผิด ภาค 1 (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์. (2542). *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1*. หน้า 226.
- คณิต ณ นคร. (2543). *กฎหมายอาญาภาคทั่วไป*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน
- _____. (2549). *กฎหมายอาญาภาคความผิด (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2549). *กฎหมายอาญาภาคความผิด*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน
- _____. (2551). *ประมวลกฎหมายอาญา หลักกฎหมายและพื้นฐานการเข้าใจ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จรัญ ภัคดีชนากุล. (2541). *การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องพินัยกรรมชีวิต*. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิตติ ดิงศภัทย์. (2525). *กฎหมายอาญาภาค 1*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- _____. (2536). *กฎหมายอาญาภาค 1*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพรินติ้ง กรุ๊ป.
- _____. (2545). *กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3 (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- _____. (ม.ป.ป.). *คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1 ตอนที่ 2 (พิมพ์ครั้งที่ 5 แก้ไขเพิ่มเติม)*. กรุงเทพฯ: บพิชการพิมพ์.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2530). *ทฤษฎีระบบการเมืองไทย กรอบการวิเคราะห์ไตรลักษณ์รัฐ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2545). *กฎหมายอาญาหลักและปัญหา*. กรุงเทพฯ.
- นพนธิ สุริยะ. (2537). *สิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

- บรรเจิด สิงคนดี. (2543). *หลักพื้นฐานของสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญใหม่*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ไพจิตร ปุญญพันธุ์. (2520). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2544). *การให้ผู้ป่วยที่สิ้นหวังตายอย่างสงบ: ร่วมสานแนวคิดสู่วิถีปฏิบัติ*. งานวิชาการรำลึกศาสตราจารย์ จิตติ ดิงศภัทย์ ครั้งที่ 6 วันเสาร์ที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2544 ณ ห้องแอลที 1. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ.
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2530). *นิติเวชสาขก ฉบับกฎหมายกับเวชปฏิบัติ* (โครงการตำราศิริราช). กรุงเทพฯ.
- _____. (2533). *การประกันผู้ป่วยจากโรคหมอทำ คลินิก 6*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2533). *นิติเวชสาขก ฉบับ กฎหมายอายุกับการแพทย์ยุคไฮเทค*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- _____. (2537). *นิติเวชสาขก ฉบับ สิทธิผู้ป่วย*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2544). *นิติเวชศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2546). *กฎหมายการแพทย์: ความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ.
- _____. (2546). *ตายอย่างมีศักดิ์ศรี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ.
- _____. (2553). *การศึกษากฎหมายเปรียบเทียบเกี่ยวกับการรักษาแบบประคับประคองในช่วงสุดท้ายของชีวิต*. กรุงเทพฯ.
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2548). *จากจรรยาแพทย์มาถึงยุคชีวจริยศาสตร์*. หน้า 30-31.
- วิสัย พุกกะวัน. (2547). *คนไข้ กฎหมายและแพทย์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงกรานต์ นิยมเสน. (2506). *ศิลปะและจรรยาแพทย์*. กรุงเทพฯ: แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย.
- _____. (2515). *นิติเวชวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สันต์ หัตถิรัตน์. (2521). *การดูแลรักษาผู้ป่วยที่หมดหวัง โครงการตำรา-ศิริราช* (คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล). กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- สันต์ หัตถิรัตน์. (2542). *สิทธิที่จะอยู่หรือตาย*. หน้า 1-3.
- _____. (2542). *สิทธิที่จะอยู่หรือตายและการดูแลผู้ป่วยที่หมดหวัง*. หน้า 64-65.
- _____. (2546). *พินัยกรรมเพื่อชีวิต. ในหนังสือตายอย่างมีศักดิ์ศรีของสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ.
- สิวลี สิริไล. (2552). *การเป็นแพทย์จากฮิปโปคราติส สูยุคโลกาภิวัตน์*. หน้า 51-54

- แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2538). *สิทธิมนุษยชน: รัฐกับการสาธารณสุขในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2544). *กฎหมายและข้อควรระวังของผู้ประกอบการวิชาชีพแพทยพยาบาล*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2544). *หลักกฎหมายอาญา (พิมพ์ครั้งที่3)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส และอเนก ขมจินดา. (2546). *กฎหมายการแพทย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- หยุด แสงอุทัย. (2512). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2538). *กฎหมายอาญาเรียนด้วยตนเอง (พิมพ์ครั้งที่2)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อรรถจินดา ดิฬดุง. (2536). *สิทธิผู้ป่วย: รวมบทความใน โอกาสเกษียณอายุราชการ ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2552). *สิทธิมนุษยชน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

บทความ

- กุลพล พลวัน. (2548, ธันวาคม). “การตายทางการแพทย์กับการยอมรับของกฎหมายไทย.” *วารสารกรมประชาสัมพันธ์, 10 (120)*.
- คณิต ณ นคร. (2521, ตุลาคม). “ทัศนะของนักกฎหมายเกี่ยวกับการแพทย์.” *วารสารอัยการ, 10*. หน้า 45-46.
- จิตติ ดิงศภัทย์. (2526, พฤษภาคม-สิงหาคม). “ความยินยอมไม่ทำให้เป็นความผิด.” *วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2521, ตุลาคม). “การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการแพทย์และปัญหาจริยธรรมที่เกิดขึ้น.” *วารสารอัยการ, 10*.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2536, ธันวาคม). “กฎหมายกับการปล่อยให้ตายอย่างสงบ.” *บทบัญญัติ, 43 (4)*. หน้า 41-44.
- นันทน อินทนนท์. (2544, ธันวาคม). “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการตายโดยสงบ.” *บทบัญญัติ, 54 (4)*. หน้า 132.
- ประทีป อ่าววิจิตรกุล. (2539). “Euthanasia.” *ศุลพาท, 43 (4)*. หน้า 192.
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2539). “สิทธิที่จะตาย (The Right to Die).” *ศุลพาท, 43 (4)*. หน้า 93.

วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2539, กันยายน). “ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับความยินยอมของผู้ป่วย.”

วารสารคลินิก, 12 (9). หน้า 573.

สันต์ หัตถิรัตน์. (2533). “การตรวจรักษาที่ไม่จำเป็น.” แพทยสภาสาร, 5.

วิทยานิพนธ์

กมลชัย รัตนสกลวงศ์. (2523). ความยินยอมในกฎหมายอาญา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จกมล กุดั่น. (2548). การคุ้มครองสิทธิที่จะตายของผู้ป่วยที่สิ้นหวัง (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ณรงค์ ใจหาญ. (2526). ความสำคัญผิดในเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจกระทำได้ (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประพัฒน์พงษ์ สุขन्छ. (2529). การยกเว้นความรับผิดชอบในการทำให้ผู้ป่วยตายด้วยความสงสาร

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันวิสาข์ เส็งประเสริฐ. (2546). สิทธิที่จะเลือกและกำหนดการรักษาของผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล

วัลภ์ วิเศษสุวรรณ. (2549). การกระทำโดยดเว้น: ศึกษากรณีความรับผิดชอบทางอาญาของแพทย์ใน

การปฏิบัติตามคำปฏิเสธการรักษาของผู้ป่วย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

แหวรววิ สังขพงษ์. (2527). การกระทำโดยดเว้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สันติ ศิริธีราเจษฎ์. (2543). มาตรการทางกฎหมายเพื่อผู้สูงอายุในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุจิตรา วงศ์กำแหง. (2546). หนังสือแสดงเจตจำนงล่วงหน้าในการปฏิเสธการรักษาพยาบาลใน

วาระสุดท้ายของชีวิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

รามคำแหง

สุภัสสร ภูเจริญศิลป์. (2533). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกถ่ายอวัยวะ (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาณี ทิวฒนานนท์. (2540). สิทธิที่จะตายของผู้สูงอายุ: ปัญหาจริยธรรม (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล

อัจฉรา วีระชาติ. (2537). *สิทธิของผู้ป่วย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารอื่นๆ

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2538). สิทธิผู้ป่วยสิทธิมนุษยชน: รั้งกับการสาธารณสุขในสังคมไทย (การประชุมวิชาการประเพณีธรรมศาสตร์มหิดล ครั้งที่ 4). หน้า 119.

เอกสารประกอบการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ร่างกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตนหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วย. วันศุกร์ที่ 31 กรกฎาคม 2552. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

กฎหมาย

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วย พ.ศ. 2553.

ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2526

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พรพ 1-6.

ประมวลกฎหมายอาญา.

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลป์ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2525

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

Siamindustry. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2554, จาก

<http://www.budhism.siamindustry.com/index2html>

Thailivingwill . สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2554, จาก <http://www.thailivingwill.in.th>
 ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2554, จาก
<http://www.library.coj.go.th>

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

- Biggs H. (1996). *Decisions and responsibilities at the end of life: Euthanasia and clinically assisted death*. Med Law Int.
- Cantor, Norman. (1979). "A Patient's Decision to Decline Lifesaving Medical Treatment : Bodily Integrity Versus the Preservation of Life." In *Ethics in Medicine*, ed Stanley Joel Peiser (Cambridge, Massachusetts, and London, England: The MIT.
- Florida Registry & living will Registry of America. (1988). *Advanced directives*.
- Gillett G. (1994). *Euthanasia from the perspective of hospice care*. Med Law.
- Illinois living will Act.
- Kamisar, Yale. (1976). *From Euthanasia Legislation: Some Non - Religious Objections*. In *Moral Problem in Medicine* New jersey, Prentice – Hall Inc.
- Lan Kennedy & Andrew Grubb. (1994). *Medical law: Text with Materials*.
- Living will Act, Utah State law.
- Moral and Legal Aspects of Euthanasia, Revised Edition. New York: Human Science, 1977.
- Russell, Ruth O. (1977). *Freedom to die, Moral and Legal Aspects of Euthansia*. Revised Edition. New York: Human Science.
- Uzyen L. (1985). *Euthanasia. Right to die, development in the United States*. Med Law.

ELECTRONIC SOURCES

Advance directives information: living will or durable powers of attorney for health care. Patient & Visitors Guide. Retrieved September 17, 2011, from www.meritcare.com/guidebook/patient/will/index.asp

Euthanasia. Retrieved September 17, 2011, from <http://www.euthanasia.com/page4.html>
[http://portal.in.th/ms - pcare/news/1862](http://portal.in.th/ms-pcare/news/1862)

<http://www.bloggang.com/viewdiary.php>

[http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ISPR/Annual Conference/.../Article14-htm](http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ISPR/Annual_Conference/.../Article14-htm)

<http://www.nationalhealth.or.th>

<http://www.nswrtl.org.au/latestreleases/100730.html>

Japan Medical Association. "World Medical Association Declaration of Helsinki Ethical Principles for Medical Research Involving human Subjects." Retrieved September 17, 2011, from http://www.med.or.jp/wma/helsinki02_e.html

Sanfordhealth. Retrieved September 17, 2011, from
<http://www.meritcare.com/guidebook/patient/guide/will/index.asp>